

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-3-005 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 23-12/185-61
Karar Tarihi : 02.03.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Kemal KÜÇÜKKAVRUK, Abdulsamed TÜRLÜ, Zeynep KUŞDEMİR,
Büşra ÖZDEMİR, Ahmed Alp GÜLER, Zeynep ÇUBUK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Resen

D. İLGİLİ TARAF

: - Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ
Temsilcisi: Av. Gülce KORKMAZ, Av. Mustafa GOLUOĞLU
Fecri Ebcioğlu Sok. Arya-6 34340 Levent/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ'nin yeniden satış fiyatlarını tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak Rekabet Kurulunun 22.12.2022 tarih ve 22-56/875-M(6) sayılı kararı ile açılan soruşturma kapsamında, 23.02.2023 tarihli ve 23-10/167-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ tarafından gönderilen uzlaşma metni neticesinde soruşturmanın sonlandırılması.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ'nin (KOZMOKLİNİK) yeniden satıcılarının satış fiyatını tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediği.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 20.10.2022 tarihli ve 22-48/696-M (1 ila 6) sayılı kararları ile başlatılan soruşturmalar kapsamında; Kurulun 03.11.2022 tarihli ve 22-50/739-M sayılı kararıyla kozmetik ve kişisel bakım sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler bakımından 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 14. ve 15. maddesinde düzenlenen yetkilerin kullanılmasına karar verilmiştir. Söz konusu soruşturmalarda, MOT Grup Bilişim Ltd. Şti. (SAÇHANE), Ucuzavar Bilgi Teknoloji Turizm Gıda Pazarlama Ltd. Şti. (UCUZAVAR), Likya Farma Emlak Gıda Kozmetik İthalat İhracat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti. (FARMA UCUZ), Gratis İç ve Dış Ticaret AŞ'de (GRATİS), A.S. Watson Güzellik ve Bakım Ürünleri Ticaret AŞ (WATSONS), Dirk Rossmann Mağazacılık Ticaret Ltd. Şti. (ROSSMANN), Eve Mağazacılık AŞ (EVE) ve Günerler Kozmetik ve Tekstil Tic. Ltd. Şti.'de (GÜNERLER) yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.
- (4) Yerinde inceleme sonunda hazırlanan Bilgi Notu Kurulun 22.12.2022 tarihli toplantısında ele alınmış ve 22-56/875-M(6) sayılı kararla KOZMOKLİNİK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (5) Söz konusu soruşturmaya ilişkin Soruşturma Bildirimi, 04.01.2023 tarihli ve 56463 sayılı yazı ile tarafa tebliğ edilmiş ve 30 gün içinde birinci yazılı savunmanın gönderilmesi talep edilmiştir. Soruşturma Bildirimi'ne istinaden tarafın ilk yazılı

savunması ve 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca uzlaşma başvurusu 09.02.2023 tarih ve 35559 sayılı yazı ile Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına girmiştir.

- (6) KOZMOKLİNİK'ten 13.01.2023 tarih ve 57050 sayılı yazı ile talep edilen bilgi ve belgeler 18.01.2023 tarih ve 34770 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) KOZMOKLİNİK tarafından yapılan uzlaşma başvurusu, 16.02.2023 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş olup Kurulun 16.02.2023 tarih ve 23-09/136-M sayılı kararı ile KOZMOKLİNİK'in uzlaşma talebi kabul edilerek uzlaşma görüşmelerine başlanılmasına karar verilmiştir.
- (8) Uzlaşma görüşmelerine başlanmasına ilişkin Kurul kararını takiben 17.02.2023 tarihinde, KOZMOKLİNİK temsilcisi ve yetkilileri ile çevrim içi uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir.
- (9) Dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde hazırlanan 21.02.2023 tarih ve 2023-3-005/BN-02 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 23.02.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-10/167-MUA sayılı uzlaşma ara kararı verilmiştir.
- (10) İlgili karar KOZMOKLİNİK tarafından 24.02.2023 tarihinde tebellüğ edilmiş olup, teşebbüs tarafından bu karara istinaden hazırlanan uzlaşma metni 27.02.2023 tarih ve 36044 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (11) Söz konusu uzlaşma metninde, KOZMOKLİNİK, ara kararda belirtilen hususları kabul ederek soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılmasını talep etmiştir.
- (12) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda hazırlanan 28.02.2023 tarih ve 2023-3-005/BN-03 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (13) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 23.02.2023 tarihli ve 23-10/167-MUA sayılı uzlaşma ara kararı ile KOZMOKLİNİK tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, anılan teşebbüs hakkındaki soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılabilceği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Taraf Hakkında Bilgi (KOZMOKLİNİK)

- (14) Deniz ÖZMEN, Esra ER, Serpil BAĞBAKAN ve Yusuf BALIKÇIOĞLU ortaklığında 01.10.2002 tarihinde Türkiye'de kurulan KOZMOKLİNİK'in hisselerinin tamamı Cengiz Ünal ÖZMEN'e aittir. KOZMOKLİNİK; *Murad, Burt's Bees, John Frieda, Bliss, Bio-Oil, Batiste, Blistex, Arm&Hammer, Femfresh, Odor-Eaters, Dentiste ve Babe* markalarının pazarlanması, satışı ve dağıtımı alanlarında faaliyet göstermektedir. KOZMOKLİNİK ürünlerini eczane, zincir mağaza, parfümeri, kuaför ve sağlık & güzellik mağazası satış kanalları aracılığıyla satışa sunmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (15) KOZMOKLİNİK, kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinin pazarlanması, satışı ve dağıtımı alanlarında faaliyet göstermektedir. Kozmetik, 5324 sayılı Kozmetik Kanunu ve 25823 sayılı Kozmetik Yönetmeliği çerçevesinde, insan vücudunun epiderma, tırnaklar, kıllar, saçlar, dudaklar ve dış genital organlar gibi değişik dış kısımlarına, dişlere ve ağız mukozasına uygulanmak üzere hazırlanmış, tek veya temel amacı bu kısımları temizlemek, koku vermek, görünümünü değiştirmek ve/veya vücut kokularını düzeltmek ve/veya korumak veya iyi bir durumda tutmak olan bütün preparatları ve maddeleri kapsamaktadır. Ürün ve ürün grupları bazında birçok alt pazara ayrılabilen

kozmetik sektöründe, kremler, makyaj malzemeleri, parfümler, saç boyaları ve sabunlar gibi ürünler belli başlı kozmetik ürünlerini oluşturmaktadır.

- (16) Geçmiş Kurul kararlarında¹ kozmetik ürünleri, harcıâlem (*mass market*) kozmetik ürünleri ve seçici (*selektif*) kozmetik ürünleri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bu ayrımın dayandığı temel nokta, seçici kozmetik ürünlerinin diğer ürünlerden farklılaştırılmış özel niteliklere sahip olması dolayısıyla, farklı üretim ve pazarlama yöntemleri kullanılarak piyasaya arz edilmesidir. Harcıâlem ürünler, marketler gibi alışılacelmış perakende satış kanallarıyla pazarlanıp satılabilirken, seçici ürünlerde, ürünün satışı sırasında özel eğitilmiş personel görevlendirilmekte, müşteri ihtiyaçlarını belirleyebilmek için çeşitli cihazlar kullanılabilir. Harcıâlem ve seçici kozmetik ürünleri genel itibarıyla birbirinden farklılaşmaktadır. Bununla birlikte bu ayrıma gerek duyulmayıp pazarın kozmetik ürünleri olarak daha geniş tanımlandığı Kurul kararları da mevcuttur².
- (17) İlgili pazar, yukarıda belirtildiği gibi ürün bazında tanımlanabilecek olsa da dosya bağlamında yapılacak incelemenin sonuçlarını değiştirmeyeceğinden böyle bir kırıma gitmeye gerek olmadığı kanaatine varılmıştır. Bu çerçevede ilgili ürün pazarı “kozmetik ve kişisel bakım ürünleri” olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (18) İlgili mal ve hizmetlerin özellikleri ile tüketici tercihleri bakımından önemli giriş engellerinin bulunmadığı, farklı bölgeler arasında teşebbüslerin pazar payları veya mal ve hizmetlerin fiyatları bakımından hissedilir bir farklılığın olmadığı, internet satışları yoluyla da pazarın homojenliğinin arttığı dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

I.3. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Belge³

- (19) **Bulgu 1:** 16.11.2022 tarihinde SAÇHANE’de gerçekleştirilen yerinde incelemede SAÇHANE (.....)’in bilgisayarından elde edilen belgede; 10.04.2020 tarihinde KOZMOKLİNİK (.....) tarafından SAÇHANE (.....)’a gönderilen bilgi kısmında KOZMOKLİNİK çalışanı (.....)’in yer aldığı “*Saçhane-Kozmoklinik İşbirliği*” başlıklı, 13.04.2020 tarihinde KOZMOKLİNİK (.....) tarafından SAÇHANE (.....)’a gönderilen, 13.04.2020 tarihinde SAÇHANE (.....) tarafından yanıtlanan ve bilgi kısmında KOZMOKLİNİK çalışanı (.....)’in yer aldığı e-postada yer alan ifadeler aşağıdaki şekildedir.

10.04.2020-(.....)>(.....)

“(.....) Merhaba;

Telefonda belirttiğim gibi çalışmamızın detayı aşağıdaki gibidir, Pazartesi sabah saat 10:00 gibi telekonferans ile de detaylıca konuşuruz, Teşekkürler.

Kota Anlaşması;

İnternet bayileri ile yıllık anlaşmamızda (.....) TL (tüm iskontolar düşülmüş net rakam) + KDV’lik karma alım anlaşmasına istinaden %(.....) fatura altı ve %(.....) peşin ödeme iskontosu ile çalışıyoruz. İadesizlik şartı ile çalışılmaktadır.

Peşin ödeme dışında çalışma sadece teminat mektubu yada müteselsil kefilli senet şartı ile yapılabilmektedir.

¹ 10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı, 08.05.2008 tarih ve 08-32/401-136 sayılı, 09.09.2009 tarih ve 09-41/987-249 sayılı, 16.09.2021 tarih ve 21-43/638-317 sayılı Kurul kararları.

² 15.01.2004 tarih ve 04-03/48-13 sayılı Kurul kararı.

³ Bulguya orijinal hali ile yer verilmiş, yazım hataları ve anlatım bozuklukları muhafaza edilmiştir.

Peşin ödeme 7 gün içerisinde yapılacak olup eğer 7 gün içerisinde yapılmaz ise % (.....) peşin ödeme ıskontosu geri fatura edilecektir.

(.....) TL hedef gerçekleşmez ise (.....) TL'ye kadar gerçekleşen cirolar için yıllık anlaşmaya istinaden verilen fatura altı ıskontolarına istinaden (.....) geri fatura edilecek (.....) TL'ye kadar gerçekleşen cirolar için % (.....), (.....) TL'ye kadar gerçekleşen cirolar için (.....) geri fatura edilecektir. Her quarter hedef gerçekleştirmeler bakılacak olup fatura altı ıskontoları yıllık kapanış iskonto revizesine göre eğer (.....) TL'ye düşürülecek ise Fatura altı % (.....) + % (.....) peşin ödeme ıskontosu, (.....) TL'ye düşer ise % (.....) fatura altı ve % (.....) peşin ödeme ıskontosu, (.....) TL'ye düşer ise % (.....) fatura altı ıskontosu ve % (.....) peşin ödemesi ıskontosu olarak anlaşmadaki fatura altı ıskontoları düşürülecektir.

Tüketici Kampanyası;

Her quarter hedef gerçekleşmesi şartı ile tüketici kampanyası desteği kota şartlarına ilave olarak Kozmokinik tarafından verilmektedir.

Tüketici kampanyası desteği şartlarımız;

1. Kozmokinik 'in maksimum alınabilir adetleri ve kampanya dönemleri bildirilecektir.
2. Kampanya döneminde bildirilen miktarların sevkini yapılabilmesi için marka bazında ilgili ayda toplam satışın satın alınanın sadece % (.....)'u kadar bu miktarlar sevk edilebilecektir.

Örneğin Arm&Hammer 2'li paketinde X carimiz (.....) adet ((.....) TL'lik kampanyalı ürün) alabilmesi için (.....) TL promosyonlu ürün dahil Nisan ayında Arm&hammer satın almış olması gerekiyor.

3. Promosyonlu ürün taleplerinde eksik sipariş tamamlamaları tek sipariş olarak alınmak zorundadır. Parça parça promosyonlu ürün ve eksik sipariş verilemez.
4. Kampanya dönemi için bildirilen tarihten maksimum 5 iş günü öncesinden siparişler ilgili tarihe kadar sevk edilmiş olması gerekmektedir. İlgili tarihlerin dışında herhangi bir sebepten dolayı sipariş talep edilemez.
5. İlgili dönemde bu promosyonları alan carilerimizin kampanya paylaşımları ilgili satış ekibimiz tarafından haftalık olarak takip edilecek ve raporlanacaktır. Promosyon alıp kampanya uygulamayan carilerimiz bir sonraki promosyon planlarından maalesef çıkarılacaktır. Burada gerçekten tüketici kampanyasının internet bayilerimizde de uygulanmasını ve ciroya katkı sağlanması amaçlanmıştır. Ör: Kofre alan bir bayi bunu aynı şekilde sıteye yada pazaryerine koymaz da bölüp satar ise ilgili bayi bir sonraki kampanyadan yararlanamayacağı sizleri de performans değerlendirme noktasında etkileyecektir.
6. Kofreli kampanyalar belirlenen adette belirlenen tarih aralığı için önceden sevk edilecek, indirim % li kampanyalarda da bu mekanizma işleyecek, hediye kampanyalarda ise müşterinin stoğundaki ürünlere yine belirlenen adette ve belirlenen tarih aralığında yapılabilecektir. Bu durumda müşteri kampanya sonrası cirosunun en az % (.....) si kadar sipariş verecek ve o siparişe birlikte kampanyada dağıttığı hediye ürünler kendisine bedelsiz sevk edilecektir.

Pazar Yeri Kampanya Stratejimiz;

Kozmokinik pazaryerlerinde etkin kampanya bildirimlerini internet bayilerine mailing yolu ile bildirmektedir. Bildirdiğimiz kampanyalara kendi alım koşullarınız üzerinden dilerler katılabileceklerdir.

Kozmokinik olarak bu kampanya Kota anlaşması bulunan internet müşterilerimize özel çalışma şartlarınıza ilave Q kota hedefinin tutması, Nisan ayında marka bazında toplam alım tutarlarının % (.....)'ini geçmemek şartı ile kampanya dönemindeki detaylı data paylaşımı ve karşılıklı mutabakat sonrası kampanyalı toplam satılan ürünlerin alış maliyetleri üzerinden % (.....)'i oranında bedelsiz ürün hakkı elde edilecektir. Bedelsiz ürünlerin çıkışı quarter sonunda ve ödeme problemi olmayan, sadece kota anlaşmalı ve Q hedefini yakalayan müşterilerimize özel yapılacaktır.

Özetle, bildireceğimiz kampanyaya internet bayimiz kendi çalışma şartları içerisinde herhangi bir ilave destek olmadan yapabilecektir.

Kozmoklinik olarak bizim desteğimiz yukarıdaki bildirdiğimiz şartlar içerisinde kampanya dahilinde satılan ürünlerin sadece %(...) oranında bedelsiz ürün gönderimi Kozmoklinik tarafından quarter sonunda yapılacaktır.

Pazaryerlerinde ve internet sitelerinde rekabeti adil oluşturabilmek ve sağlık bütçe yönetimi yapılabilmesi adına aşağıdaki gibi bir maddemiz mevcuttur.

“Kozmoklinik satışını gerçekleştirdiği ürünlere ilişkin olarak tavsiye perakende satış fiyatı belirlemede bulunacaktır. Alıcının yıl sonu primi alacakları ve/veya fatura altı ıskonto desteği, Kozmoklinik'in belirlediği tavsiye fiyatlara %(...) endeks oranında satış fiyatı belirlemesi ve/veya belirlememesi durumuna bağlı olarak aşağıdaki gibi iki farklı şekilde hesaplanacaktır.

a. Kozmoklinik tarafından belirlenen tavsiye perakende satış fiyatlarına azami %(...) endeks oranında destek veren noktalar, (örneğin, tavsiye perakende satış fiyatı (...) -TL iken endekse göre en düşük fiyatın (...) -TL olarak belirlenerek satış yapılması halinde) özel satıştan oluşan karlılık sebebiyle yıl sonu priminin tamamına hak kazanacaktır. Eğer yıl sonu primi yok ise fatura altı ıskonto desteğinin tamamı aynı yıl için her quarter verilmeye devam edilecektir.

b. Kozmoklinik tarafından belirlenen tavsiye perakende satış fiyatlarına destek vermeyen noktalar, (örneğin, tavsiye perakende satış fiyatı (...) -TL iken endekse göre en yüksek fiyatın (...) -TL altında belirlenerek satış yapılması halinde) satıştan oluşması beklenen karlılığın çıkmaması sebebiyle kazanılan yıl sonu primin tutarından %(...) oranında kesinti yapılarak azaltılacaktır. Eğer yıl sonu primi yok ise yine bütçe harcamasının artması sebebiyle fatura altı ıskonto desteği her quarter değerlendirme yapılarak %(...) oranında kesinti yapılarak azaltılacaktır. Kozmoklinik tarafından belirlenen %(...) oranındaki kesintiler Kozmoklinik kayıtları esas alınarak derhal uygulanacaktır.”

13.04.2020-(...) > (...)

“(...) Merhaba;

Fiyat listesi ekteki⁴ gibidir.

İyi haftalar, (...).”

13.04.2020-(...) > (...)

“(...) Merhaba,

İlginiz için teşekkür ederim. Bu teklif ticari olarak ayıptır. Siz böyle bir teklifte bulunmamış olun ben de hiç görmemiş olayım.

Çalışma hayatınızda başarılar dilerim.

Syg”

I.4. Değerlendirme

I.4.1. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Değerlendirmeler

I.4.1.1. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Teorik Çerçeve

- (20) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi, amacı ve etkisi rekabeti engelleme, sınırlama veya bozma olan teşebbüsler arası anlaşmalara, uyumlu eylemlere ve teşebbüs birliklerinin kararlarına karşı bir yasaklama getirmektedir. Bu hüküm, teşebbüsler arası bütün anlaşma, karar ve uyumlu eylemlere geniş bir şekilde uygulanmakta olup hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, diğer teşebbüslerden bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır.
- (21) Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında özellikle hangi hâllerin bu yasaklama

⁴ “Kozmoklinik Fiyat Listesi 04.03.2020.xls” isimli excel tablosu gönderilmiştir.

kapsamında yer aldığı düzenlenmekte ve “mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi” bu hâllerden biri olarak sayılmaktadır. 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde rakipler arası veya rakip olmayanlar arası fiyat anlaşması gibi bir ayırım olmadığından her iki durum da anılan hükmün kapsamına girmektedir. Diğer bir deyişle, söz konusu madde aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle arz zincirinin farklı seviyelerinde yer alan teşebbüsler arasındaki dikey anlaşmaları da kapsamaktadır.

- (22) Mevcut dosya bakımından sağlayıcı ile perakende satış kanalında faaliyet gösteren satıcıların değer zinciri üzerinde farklı seviyelerde faaliyet göstermeleri nedeniyle aralarındaki ilişkinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nin (2002/2 sayılı Tebliğ) "Kapsam" başlıklı 2. maddesi çerçevesinde bir dikey ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, yeniden satış fiyatının belirlenmesi uygulamaları da 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde yasaklanan eylemler arasında yer almaktadır.
- (23) Yukarıda daha önce de ifade edildiği üzere 2002/2 sayılı Tebliğ’in 4. maddesinde anlaşmaları ilgili Tebliğ ile sağlanan muafiyet kapsamı dışına çıkararak sınırlamalara yer verilmiştir. Bu sınırlamalar arasında “Alicının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi” hali sayılmış ve “Tarafların herhangi birisinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya tavsiye etmesi mümkündür.” düzenlemesi yer almaktadır. Buna göre, bu tür hükümleri içeren sözleşmeler ilgili Tebliğ kapsamında sağlanan muafiyetten yararlanamamakta ve 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesindeki yasaklamaya tabi hâle gelmektedir.
- (24) Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz’un (Kılavuz) 8. paragrafında, “Bazı anlaşmaların amacının rekabeti sınırlamak olduğu ilk bakışta görülebilecek kadar açıktır” ifadelerine yer verilmiş olup bu anlaşmalara verilen örnekler arasında yeniden satış fiyatının belirlenmesi ve yeniden satış fiyatına asgari sınır getirilmesi hâlleri de sayılmıştır. Yeniden satış fiyatının belirlenmesine ilişkin birçok dosyada, yeniden satış fiyatının tespitinin amaç yönünden rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olduğu ortaya konulmuş olup yeniden satış fiyatının sağlayıcı tarafından tespiti, piyasada etki doğurup doğurmamasına bakılmaksızın amaç yönünden rekabet ihlali olarak değerlendirilmiştir⁵.
- (25) Diğer yandan yeniden satış fiyatının tespitinin, mehz Avrupa Birliği rekabet hukuku mevzuatı kapsamında da amaç yönüyle rekabeti kısıtladığı kabul edilmektedir. 2014 yılında Avrupa Komisyonu (Komisyon) tarafından yayımlanan “Amaç Yönünden Rekabet Kısıtlarına İlişkin Kılavuz”un⁶ 3.4. maddesinde yeniden satış fiyatının tespitinin amaç yönüyle rekabeti kısıtlayıcı olduğu ifade edilmiştir.
- (26) Yukarıdaki açıklamalar ışığında, sağlayıcıların, alıcıların yapacakları satışlarda sadece azami fiyatların ve tavsiye niteliğindeki fiyatların belirlenebileceği; bunun haricinde, özellikle asgari yahut sabit fiyat olmak üzere, yeniden satış fiyatının belirlenmesine yönelik davranışların rekabet ihlali olacağı açıktır.

⁵ 22.11.2018 tarih ve 18-44/703-345 sayılı, 10.01.2019 tarih ve 19-03/23-10 sayılı, 12.11.2019 tarih ve 19-39/610-263 sayılı, 02.11.2011 tarih ve 11-55/1434-509 sayılı, 04.03.2021 tarih ve 21-11/154-63 sayılı, 26.03.2020 tarih ve 20-16/232-113 sayılı, 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı, 04.03.2021 tarih ve 21-11/154-63 sayılı Kurul kararları.

⁶ Guidance on restrictions of competition "by object" for the purpose of defining which agreements may benefit from the De Minimis Notice, Madde 3.4.

I.4.1.2. Yeniden Satış Fiyatının Tespitine İlişkin Belgelerin Değerlendirilmesi

- (27) Dosya kapsamında tek bir bulguya yer verilse de söz konusu bulgunun KOZMOKLİNİK tarafından hâlihazırda çalışma ilişkisi kurulan veya kurulması muhtemel yeniden satıcılara gönderilen e-posta niteliği taşıdığı, bu kapsamda KOZMOKLİNİK'in yeniden satıcılar ile çalışma sistemini açıklayan belge niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.
- (28) Söz konusu Bulgu'da KOZMOKLİNİK tarafından yeniden satıcıların KOZMOKLİNİK'in belirlediği tavsiye fiyatlara %(.....) oranında satış fiyatı belirlemesi durumunda satıştan oluşan kârlılık sebebiyle yeniden satıcının yılsonu priminin tamamına hak kazanacağı, uymaması durumunda ise satıştan oluşması beklenen kârlılığın çıkmaması sebebiyle kazanılan yılsonu primi tutarından %(.....) oranında kesinti yapılacağı ifade edilmektedir. Yazışmadan yeniden satış fiyatından %(.....)'e kadar olan fiyat sapmalarının KOZMOKLİNİK tarafından görmezden gelinebildiği ancak daha fazla sapma olması durumunda yılsonu priminden %(.....)'lik kesinti yapılarak baskı ve teşvik sistemi kurulduğu ve yeniden satış fiyatının belirlenmesi eylemlerinin pekiştirildiği anlaşılmaktadır. Sağlayıcı tarafından yeniden satıcıların satış fiyatına müdahale edilmesi 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle KOZMOKLİNİK'in yukarıda yer verilen eylemleri aynı Kanun hükmü uyarınca rekabet ihlali olarak değerlendirilmektedir.

I.4.2. Uzlaşma Süreci ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (29) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; "Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." hükmünü amirdir.
- (30) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının arttırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (31) Söz konusu Yönetmelik'in temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin, karteller için %2'si ile %4'ü, diğer ihlaller için %0,5'i ile %3'ü arasında bir oran esas alınacaktır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı hükmüne yer verilmiştir.
- (32) Ayrıca, temel para cezasının hesaplanmasından sonra aynı Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri çerçevesinde ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak artırma ve/veya indirme yapılmaktadır.
- (33) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında "Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.", altıncı

fıkrasında “Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır.” ve yedinci fıkrasında “Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir.” hükümleri yer almaktadır.

- (34) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in (Uzlaşma Yönetmeliği) 5. maddesinin birinci fıkrasında ise “Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir” düzenlemesi bulunmaktadır.
- (35) Bu kapsamda soruşturma taraflarından KOZMOKLİNİK uzlaşma talebinde bulunmuştur. Anılan başvuru üzerine Kurul tarafından uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (36) Söz konusu Kurul kararı ve Uzlaşma Yönetmeliği hükümleri uyarınca KOZMOKLİNİK temsilcisi ve yetkilileri ile yapılan uzlaşma görüşmesinde teşebbüse dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, uzlaşma tarafı olan teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (37) KOZMOKLİNİK'in uzlaşma sürecinin devam etmesi yönündeki beyanları doğrultusunda gerçekleştirilen uzlaşma görüşmesi neticesinde alınan 23.02.2023 tarihli ve 23-10/167-MUA sayılı uzlaşma ara kararında, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde;
- KOZMOKLİNİK'in yeniden satıcılarının satış fiyatının tespit edilmesine yönelik davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
 - Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in (Ceza Yönetmeliği) 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2021 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(...) oranında olmak üzere 270.596,93-TL idari para cezası uygulanmasına,
 - Uzlaşma Yönetmeliği'nin 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
 - Uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2021 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak %(...) oranında ve 202.947,70-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
 - Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 15 gün süre verilmesine,
 - Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına

karar verilmiştir.

- (38) Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, KOZMOKLİNİK'in yeniden satıcılarının yeniden satış fiyatını tespit etmesi suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilmesi "diğer ihlaller" kategorisinde değerlendirilmiş ve temel para cezası başlangıç oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (39) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel para cezasının miktarı; bir ila beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında arttırılacaktır. Dosya kapsamında ihlalin bir yıldan uzun sürdüğüne ilişkin bir değerlendirme yapılamadığından cezada artış yapılmamış, temel para cezası oranı **%(.....)** olarak tespit edilmiştir.
- (40) Diğer taraftan, Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde ağırlaştırıcı unsurun bulunmadığı değerlendirilmiştir. Yönetmelik'in 7. maddesi kapsamında ise ihlale konu ürünlerin teşebbüsün yıllık gayri safi gelirleri içerisindeki payının düşük olması hususu KOZMOKLİNİK'e uygulanacak temel para cezasının belirlenmesinde teşebbüs lehine yorumlanarak hafifletici unsur olarak dikkate alınmış olup, temel para cezasında %60 oranında indirim uygulanarak uzlaşma indirimi öncesinde teşebbüse uygulanacak para cezası oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.
- (41) KOZMOKLİNİK tarafından bu karara istinaden hazırlanıp gönderilen uzlaşma metninde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir.
- (42) Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
- "1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:*
- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,*
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,*
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,*
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."*
- hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda KOZMOKLİNİK tarafından gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan unsurları içerdiği görülmüştür.
- (43) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrasında "*Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir...*" hükmü yer almaktadır. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; "*Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır.*" denilmektedir.
- (44) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, KOZMOKLİNİK tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının %25 oranında indirilmesi; teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2021 yılı gayri safi gelirleri üzerinden **%(.....)** oranında idari para

cezası uygulanması ve hakkındaki soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması sonuçlarına varılmıştır.

J. SONUÇ

- (45) Rekabet Kurulunun 22.12.2022 tarih ve 22-56/875-M(6) sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturma kapsamında; Kurulun 23.02.2023 tarihli, 23-10/167-MUA sayılı ara kararına istinaden Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ tarafından gönderilen nihai uzlaşma metni 27.02.2023 tarih ve 36044 sayı ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metninde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüs tarafından açıkça kabul edilmiş olup;
1. Kozmoklinik Kozmetik ve Medikal Ürünler Paz. ve Tic. AŞ'nin yeniden satıcılarının satış fiyatının tespit edilmesine yönelik davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
 2. Bu doğrultuda, anılan teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2021 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 270.596,93-TL idari para cezası uygulanmasına,
 3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
 4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2021 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında ve 202.947,70-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,
 5. Böylece Rekabet Kurulunun 22.12.2022 tarih ve 22-56/875-M(6) sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın sonlandırılmasına

23-12/185-61

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.